Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA BIAŁYSTOK

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Stawy Marczukowskie i Dolina Bażantarki"

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153[1)]), w związku z art. 44 ust. 1, 2 i 3a, art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.[2)]), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się użytek ekologiczny o nazwie „Stawy Marczukowskie i Dolina Bażantarki", obejmujący działki o numerach geodezyjnych: 263/9, 264/2, 804/24, 826/2, 1068, 1069, 1074, 1075, 1076, 1080, obręb 4 – Starosielce Północ o łącznej powierzchni 8,327 ha, stanowiących własność Gminy Białystok (dz. nr 263/9, 826/2, 1068, 1069, 1075, 1076), osób fizycznych (dz. nr 804/24, 1074, 1080) oraz Skarbu Państwa (dz. nr 264/2).

§ 2. Przebieg granic użytku ekologicznego, o którym mowa w § 1, wyznaczających jego obszar w postaci współrzędnych geodezyjnych punktów załamania granic w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 Strefa 8 oraz położenie użytku ekologicznego, przedstawiają odpowiednio załączniki nr 1 i nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, o którym mowa w § 1, jest ochrona miejsc rozrodu płazów i ptaków oraz zapewnienie miejsc żerowania i odpoczynku wodnym ptakom migrującym i zimującym oraz utrzymanie w dobrym stanie ekologicznym półnaturalnego obiektu przyrodniczego.

§ 4. W stosunku do użytku ekologicznego, o którym mowa w § 1 wprowadza się następujące zakazy:

1) niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
2) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
3) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z acjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.

§ 5. W stosunku do użytku ekologicznego, o którym mowa w § 1, wprowadza się następujące sposoby ochrony czynnej:

1) usuwanie szuwarów z płytkich zbiorników, które powinno się powtarzać co 3-4 lata w zależności od stopnia zarastania;
2) monitorowanie co 2-3 lata populacji płazów zasiedlających obszar Stawów Marczukowskich;
3) dążenie do zachowania mozaiki siedlisk otwartych, zakrzaczonych i zadrzewionych w części Doliny Bażantarki;
4) wykonywanie innych działań, mających na celu utrzymanie właściwego stanu użytku ekologicznego realizację celów ochrony.

§ 6. Nadzór nad użytkiem ekologicznym, o którym mowa w § 1 sprawuje Prezydent Miasta Białegostoku.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1436
[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1940, z 2025 r. poz. 884

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Miasta Białystok
z dnia.....2025 r.

Zestawienie współrzędnych punktów załamania granicy użytku ekologicznego		
Nr	**X**	**Y**
1	5889016,85	8440547,87
2	5889018,81	8440559,81
3	5889023,43	8440614,25
4	5889023,92	8440624,23
5	5889023,71	8440634,23
6	5889022,79	8440644,15
7	5889021,79	8440650,94
8	5889020,43	8440657,64
9	5889017,87	8440667,27
10	5889014,64	8440676,76
11	5889011,66	8440681,32
12	5889003,21	8440695,68
13	5888995,67	8440710,54
14	5888979,56	8440745,00
15	5888963,46	8440779,45
16	5888947,35	8440813,92
17	5888946,94	8440814,86
18	5888930,61	8440804,71
19	5888915,17	8440797,00
20	5888898,38	8440788,63
21	5888871,33	8440796,40
22	5888849,31	8440802,71
23	5888845,53	8440793,46
24	5888786,17	8440648,44
25	5888785,79	8440647,52
26	5888784,64	8440644,73
27	5888783,13	8440641,02
28	5888763,87	8440650,08
29	5888712,31	8440661,04
30	5888704,38	8440663,67
31	5888681,47	8440671,11
32	5888649,98	8440681,33
33	5888587,97	8440529,48
34	5888585,89	8440524,39
35	5888583,81	8440519,30
36	5888609,76	8440529,40
37	5888618,78	8440534,59

38	5888624,03	8440535,34
39	5888630,35	8440536,22
40	5888653,76	8440544,38
41	5888687,79	8440400,13
42	5888693,23	8440414,02
43	5888701,23	8440434,42
44	5888718,67	8440478,95
45	5888876,28	8440537,75
46	5888922,45	8440548,77
47	5888931,32	8440544,32
48	5888958,56	8440530,94
49	5888968,18	8440533,74
50	5889011,22	8440546,25

Układ współrzędnych: PL-2000 Strefa 8

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr .....
Rady Miasta Białystok
z dnia ..... 2025 r.

Lokalizacja użytku ekologicznego – Stawy Marczukowskie i Dolina Bażantarki

Skala 1:3000	Szkic orientacyjny
Legenda: - Punkt załamania granicy użytku ekologicznego - Granica użytku ekologicznego - Granice działek ewidencyjnych - Ortofotomapa GUGIK – wykonana na podstawie zdjęć lotniczych z dnia 15 września 2023r. - Układ współrzędnych: PL-2000 strefa 8	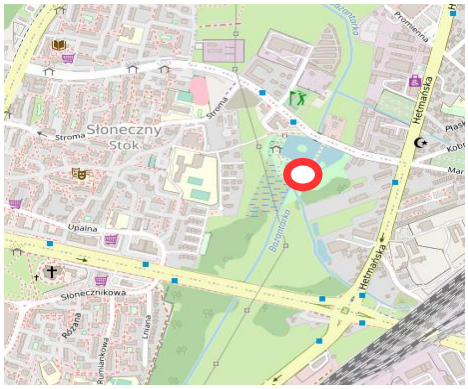

UZASADNIENIE

W związku z inicjatywą pracowników Urzędu Miejskiego w Białymstoku w sprawie uznania za użytek ekologiczny o nazwie „Stawy Marczukowskie i Dolina Bażantarki", obszaru obejmującego działki o numerach geodezyjnych: 263/9, 264/2, 804/24, 826/2, 1068, 1069, 1074, 1075, 1076, 1080, obręb 4 – Starosielce Północ o łącznej powierzchni 8,327 ha, stanowiących własność Gminy Białystok (dz. nr 263/9, 826/2, 1068, 1069, 1075, 1076), osób fizycznych (dz. nr 804/24, 1074 i 1080) oraz Skarbu Państwa (dz. nr 264/2), wszczęto procedurę uznania ww. obszaru za użytek ekologiczny. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą" obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 8 ustawy, formami ochrony przyrody są między innymi użytki ekologiczne, których definicja została określona w art. 42 ustawy: „użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania".

Zgodnie z dokumentacją przyrodniczą projektowanego użytku ekologicznego „Stawy Marczukowskie i Dolina Bażantarki", opracowaną przez Centrum Eksperckie Uniwersytetu w Białymstoku stwierdzono, że przedmiotowy teren posiada wiele miejsc rozrodu płazów i ptaków oraz miejsc żerowania i odpoczynku wodnych ptaków migrujących i zimujących. Przedmiotowy obszar jest półnaturalnym obiektem przyrodniczym, przystosowanym do pełnienia funkcji rekreacyjnych.

Do ustanowienia użytku ekologicznego nie jest wymagane uzyskanie zgody właścicieli nieruchomości, które na skutek objęcia przedmiotową formą ochrony przyrody mogą podlegać ograniczeniom w ich wykorzystaniu. Należy jednak wskazać, że właścicielem większości nieruchomości, na których usytuowany jest proponowany użytek ekologiczny jest Gmina Białystok. Część nieruchomości jest jednak własnością osób fizycznych oraz Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 44 ust. 1 ustawy - ustanowienie użytków ekologicznych następuje w drodze uchwały rady gminy, w której określa się nazwę danych obiektów lub obszarów, ich położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego ochrony czynnej oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy.

W proponowanej uchwale fakultatywnie określono zalecane działania w ramach ochrony czynnej. Proponuje się okresową rewitalizację oczek wodnych dla płazów, polegającą na usuwaniu około 80% szuwarów. Czynność usuwania szuwarów z płytkich zbiorników powinno się powtarzać co 3-4 lata w zależności od stopnia zarastania. Po zrewitalizowaniu opisanych stanowisk zaleca się rozpocząć regularny

monitoring populacji płazów zasiedlających obszar Stawów Marczukowskich, powtarzany co 2-3 lata. Taki monitoring umożliwi ocenę efektywności podjętych działań ochronnych, pozwoli ocenić ewentualne zmiany składu gatunkowego oraz śledzić trendy demograficzne batrachofauny na tym cennym obszarze miasta. W ramach ochrony czynnej w dolinie Bażantarki, na południe od Stawów Marczukowskich należałoby dążyć do zachowania mozaiki siedlisk otwartych, zakrzaczonych i zadrzewionych, w taki sposób, aby tereny otwarte stanowiły przynajmniej 50% tego obszaru. Na działkach należących do Gminy Białystok należy rozważyć okresową eliminację nalotu drzew i krzewów. Podobnie, należałoby odkrzaczać wyspy na Stawach Marczukowskich, jeśli podlegałyby w znacznym stopniu zarośnięciu roślinnością krzewiastą.

Projekt uchwały został przedłożony do uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.

W przedmiotowej sprawie przeprowadzono również konsultacje społeczne.

Realizacja uchwały będzie wiązać się z kosztami dla budżetu Gminy Białystok, obejmującymi m.in. oznakowanie granic obszaru podlegającego ochronie oraz zalecane działania w ramach ochrony czynnej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie przez Radę Miasta Białystok uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego na danym obszarze jest zasadne i w pełni uzasadnione, ponieważ umożliwi ich długofalową ochronę oraz zachowanie dla przyszłych pokoleń.